

23. Kotitalouslautakunnan toimisto

Yleistä. Lautakunnan järjestämien sekä ruoanvalmistus- että ompelukurssien oppilasmäärä oli kertomusvuonna noussut verrattuna edelliseen vuoteen. Myös kangaspuiden lainaus vilkastui. Edelleen puhelimitse tapahtuva neuvontapalvelu lisääntyi lähinnä opetuskeittiöissä.

Lautakunnan toimistosta lähetettyjen kirjelmien luku oli 470 ja toimistoon saapuneiden 273. Laskuja hyväksyttiin 529.

Toimihenkilöt. Kotitalouslautakunnan palveluksessa oli kertomusvuonna vakinaisina: kotitalousneuvonnan tarkastaja, kuusi talousopettajaa, kodinhoidon opettaja, kotitalousneuvoja, neljä käsityöopettajaa sekä neljä käsityöneuvojaa. Edellä mainittujen lisäksi oli kaikkiaan 9 tuntiopettajaa sekä toimistonhoitaja.

Opetus- ja perhepesulassa oli kaksi pesulanhoitajaa sekä pesula-apulainen.

Toimipaikat. Lautakunnan toimisto oli Kallion virastotalossa ja 18.1. lähtien Fabianinkatu 32:ssa, jonne myöhemmin on tarkoitus sijoittaa toimistotilojen lisäksi näyttelyhuoneisto.

Opetus- ym. toiminta tapahtui 15 eri paikassa, nim. seitsemässä lautakunnan omassa opetushuoneistossa sekä seuraavissa esikouppunkialueen kansakouluissa: Kannelmäessä, Lauttasaaressa, Munkkiniemessä, Pakilassa, Pitäjänmäessä, Pohjois-Haagassa, Vartiokylässä ja Vesalassa. Ruotsinkielinen opetus keskitettiin Dagmarinkatu 3:ssa sijaitsevaan opetushuoneistoon. Lautakunnan omia ope-

tustiloja luovutettiin kansakoulujen ja nuorisotoimiston käyttöön.

Toiminta. Ruoanvalmistuksen, ompelun, käsitöiden, kodinhoidon- ja pesunopetusta varten järjestettiin erilaisia kursseja, joista suurin osa käsitti joko 4 tai 7 opetuskertaa, sekä luentoja ja havaintoesityksiä seuraavasti:

Talousskurssit:	Kurssien lukumäärä	Osallistujien määrä
Ruoanvalmistuskursseja .	58	648
Kotiapulais- ja kodinpe- rustamiskursseja	4	50
Erikoiskursseja	10	123
Voileipäkursseja	50	553
Leipomakursseja	45	274
Kursseja koululaisille	12	151
» miehille	6	70
Havaintoesityksiä	67	1 170
	Yhteensä	3 039

Käsityökurssit:	Kurssien lukumäärä	Osallistujien määrä
Ompelukursseja	148	1 746
Liinavaatekursseja	1	8
Joululahjakursseja	11	126
Kursseja koululaisille	4	40
Hattukursseja	30	307
Muu kurssi	4	43
Leikkuupalvelua	—	1 132
Kutomista	—	237
	Yhteensä	3 639

23. Kotitalouslautakunnan toimisto

Lisäksi järjestettiin kertomusvuonna useita kursseja virastojen ja laitosten henkilökuntaan kuuluneille ryhmille.

»Mehumaijaa» lainattiin vuoden aikana 29 kertaa.

Kotitalouskurssien aiheista mainittakoon perusruoaka-, voileipä- sekä pikkulämmin- ja leipomiskurssien lisäksi vihannes- ja sieniruokat, pääsiäis-, joulu- ja kutsujen ruokat, saalatit ja kastikkeet sekä säilöntä.

Kodinperustamiskurssiin sisältyi ruoanvalmistuksen ja liinavaateompelun lisäksi kodin sähköoppia, lakiasioita ja terveydenhoitoa.

Yhteistyössä suomenkielisen työväenopiston kanssa järjestettiin kotiapulaispiirille lautakunnan opetuskeittiössä ruoanvalmistuksen ja kodinhoidon opetusta. Kemikaali-kauppakoulun oppilaille annettiin kodinhoidon opetusta.

Havaintoesitysten aiheina olivat mm. pakastaminen ja pakasteiden käyttö, pääsiäisruokat, terveellinen ravinto, ravintorasvat, illanvirkkujen iltapala, retkievät, vaihtelua vierastarjoiluun, jouluruokat sekä erilaisten säilykkeiden käyttö. Kahdessa opetuskeittiössä pidettiin havaintoesityksiä säännöllisesti kerran viikossa. Näissä esitystilaisuuksissa annettiin ajankohtaisia ruokaohjeita ja neuvottiin kauppojen erikoistarjouksien hyväksikäyttämistä.

Ompelu- ja hatunvalmistuskursseille osallistujia oli jatkuvasti täydet määrät. Oppilaita oli tulossa enemmän kuin mitä voitiin sijoittaa. Ylimääräisiä kursseja järjestettiin mahdollisuuksien mukaan. Muina käsityökurssina olivat sovituskorun- ja koruompelekurssit. Leikkuupalvelutoiminta, johon liittyi ompeluneuvonta ja sovitukset, oli myös kysyttyä. Joululahjakursseja pidettiin ennen

joulua. Niissä valmistettiin mm. aamu- ja kylpytakkeja, yöpukuja, esiliinoja, liinavaatteita ja lasten vaatteita. Liinavaate- ja kapiokursseja järjestettiin kodinperustamiskurssin yhteydessä.

Kangaspuiden lainaustoiminta oli vilkasta koko vuoden. Lautakunnalla oli käytössään neljä kangaspuuta Koskelantie 27:ssä sijaitsevassa opetushuoneistossa. Kangaspuissa kudottiin mattoja, huopia ja hartiahuiveja.

Neuvontapalvelua puhelimitse annettiin paitsi toimistossa myös opetuskeittiöissä. Lautakunnan toimistoon tuli vuoden aikana 3 000 ja opetuskeittiöihin 2 000 puhelua. Kysymysten laatu vaihteli vuodenaajan mukaan. Syksyisin tiedustellaan runsaasti säilöntäohjeita, pyhien edellä leivonta- ja ruokaohjeita. Siivoukseen ja muuhun kodinhoitoon liittyvät asiat ovat aina ajankohtaisia samoin kodin työvälineet ja koneet.

Pesulatoiminta. Lautakunnan hallinnassa oli Karhulinnan pesula Herttoniemessä. Pesuopetusta annettiin kodinhoitajaopiston ja kansalaiskouluoppilaille. Asiakkaita kävi pesulassa 3 324 ja pesukilomäärä oli 62 542. Asiakasmäärä oli kertomusvuonna pienempi kuin edellisinä vuosina. Tämä johtui siitä, että pesula oli suljettuna syksyllä pari kuukautta korjausten vuoksi.

Kerhot ym. Kotitalouslautakunnalla oli kolme omaa kerhoa: Vallilan äitikerho, Torstai-kerho ja Käpylän Kotitalouskerho. Näiden yhteinen jäsenmäärä oli 170.

Tulot ja menot. Tuloja oli kurssitoiminnasta 34 480 mk, pesulatoiminnasta 43 266 mk sekä vuokratuloja 1 303 mk ja muita tuloja 1 396 mk, yhteensä 80 445 mk.

Menoja oli kertomusvuonna yhteensä 542 805 mk.